

er stegen med 36 pCt. Langt mindre Betydning have i den Sammenhæng, hvori jeg her taler, de ikke indtægtgivende Aktiver, men ogsaa her er der unægtelig opsamlet betydelige Værdier for Samfundet. Vi skulle dog have Administrationsbygninger, vi skulle have Hospitaler og Læreanstalter. Selv om de ikke give direkte Penge, give de national Vinding og for Resten ogsaa paa indirekte Maade økonomisk Udbytte. Værdien af disse ikke indtægtgivende faste Statsejendomme har jeg ladet opgøre saa nøje, det har kunnet ske, og de have pr. 31. Marts 1910 en Værdi af ca. 212 Mill. Kr.

Naar jeg nævner disse Tal, er det for at bidrage mit til en ædrueligere Opfattelse af vor finansielle Status end den, man ofte hører fremsat. Men det er ingenlunde for dermed at sige, at vi kunne vedblive at leve paa Underskud og blive ved med at forøge Gælden. Gøre vi det, er der ingen som helst Tvivl om, at vor Kredit vil blive svækket derved. Vor hele økonomiske, kulturelle og nationale Stilling vil blive saa dybt rystet, saa vi ville synke ned paa en helt anden Plads i Nationernes Række end den, vi nu heldigvis indtage. Derfor maa Balance tilstræbes, og det inden alt for lang Tid.

Vi have bragt Ofre for at betrygge vor Selvstændighed derved, at vi have sat os i Stand til paa en fyldigere Maade end hidtil at opfylde vore folkeretlige Forpligtelser og opretholde vor Neutralitet. Men ikke mindre vigtigt for vor nationale Selvstændighed er det, at vi opretholde en sund Finanstilstand her i Landet og raade Bod paa de Vanskeligheder, der ere opstaaede ved Aarsager af midlertidig Natur. Vi vide alle, at det er en haardhændet Politik, der i vore Dage føres paa det finansielle Omraade. Vi vide, at de finansielt overmægtige Stater, til hvilke saa godt som den hele Verden maa ty, hvor det drejer sig om at skaffe Laan, fuldt ud udnytte den Overvægt, som deres stærkere finansielle Stilling giver dem. Vi have ogsaa set ikke ganske faa Eksempler paa, hvorledes denne Overvægt kan benyttes til en virkelig Forringelse af de vedkommende vanskeligt stillede Staters Selvstændighed. Dette viser ganske klart, hvilken Betydning for et Folks nationale Selvstændighed og Uafhængighed, ja, for dets Selvbestemmelsesret ogsaa med Hensyn til dets rent indre Forhold Opretholdelsen af en sund finansiell Balance har. Men ogsaa for vor indre Udviklings Skyld maa vi selvfølgelig have Ligevægten i vor

Statshusholdning genoprettet. Socialreformerne og Fremskridtene paa de forskellige Omraader, Fremhjælpning af Næringslivet, Udvikling af Aandslivet o. s. v. skulle ingenlunde ophøre, men for at betrygge disse Fremskridt i de kommende Aar er det først og fremmest nødvendigt at faa vor finansielle Tilstand solidt grundfæstet og opnaa Balance paa vort Budget. Ere vi saa først naaede dertil, da gælder det om fremtidig at sætte Tæring efter Næring og ikke mere at gennemføre Reformen paa Kredit, men at overveje, inden vi gaa til en bekostelig Reform, om vi nu ogsaa have Raad til den eller ikke, med andre Ord at afpasse Reformen efter de budgetterede Overskud paa vore Finanslove eller skabe nye Indtægter, inden vi gennemføre dem.

Se vi fremetter fra det Finanslovsforslag, der nu er forelagt, til det næste, som vil blive at forelægge, nemlig det for 1912—13, saa er der jo Udsigt til, at Indtægterne, naar Overgangstiden for Gennemførelsen af Skattelovene af 1908 er overstaaet, og naar Tiderne bedres, ville flyde ikke lidt rigeligere ind. Den Stigning med godt 2 Mill. Kr., som Halvaaret April—September 1910 viser, paa Toldindtægter m. m., kan ventes at ville blive fortsat i det følgende Halvaar. Dette er et Fingerpeg om, at vi nærmere os bedre Tider ogsaa for vore Statsfinanser. De ekstraordinære Militærudgifter ville, som jeg allerede har nævnt, paa det Finanslovsforslag, som skal forelægges om et Aar, blive flere Mill. Kr. lavere end paa det, jeg i Dag har den Ære at forelægge. Endvidere vil Balancen kunne forbedres ved Salg af ledigblevne Grunde og paa anden Maade. Men alt dette vil langt fra være tilstrækkeligt. Der vil yderligere kræves en gennemført Sparsommelighed, og det ikke blot i den Forstand, at vi, saaledes som i Aar, holde os til status quo, saa at vi søge at udelukke alt, hvad ikke er strengt nødvendigt efter bestaaende Love og Praksis, men saaledes, at vi ogsaa maa tage op til nøje Overvejelser, om ikke Love og Udgiftspraksis paa vigtige Omraader bør ændres, om vi ikke bør foretage omfattende og gennemgribende Forandringer i den Henseende. Uden det naa vi ikke til saa store Beparelser, som det efter mit Skøn vil være nødvendigt at gennemføre.

Jeg skal i Forbindelse hermed nævne den overordentlige ikke blot teoretiske, men ogsaa praktiske Betydning, det vil have for en sund Finansstyrelse at faa en bedre og mere rationel Form for vore Statsbudget-